

Om rejsen

Journalisten var inviteret af Det Spanske Turistkontor og Formenteras lokale turistkontor, der sørgede for transport, ophold og forplejning.

Vejen dertil

Transport: Man kan ikke flyve til Formentera men til nabøen Ibiza. Fra havnen Port d'Eivissa på Ibiza tager sejlturen til Formentera omkring 35 minutter.

I havnebyen La Savina på Formentera kan man leje en bil eller en scooter. Vær opmærksom på, at man fra midten af juni til midten af september har indført en begrænsning på biler udefra. Det gælder dog ikke de udlejningsbiler, der allerede befinder sig på Formentera.

Godt at vide

Der bor lidt over 11.000 på Formentera, der med sine blot 83 kvadratkilometer er langt mindre en naboerne Ibiza, Mallorca og Menorca.

Klima: Formentera beriges med over 300 solskinsdage om året, og milde temperaturer om vinteren. Vil man nyde både ro og fint vejr, er det en god idé at besøge øen sidst på foråret eller fra midten af september til slutningen af oktober.

Sprog: På Formentera tales der både spansk og catalansk.

Der er ingen behov for photoshop eller Instagram-filter ved bugten ved Es Caló. Foto: Brian Schæfer Dreyer

Ibizas rolige lillesøster

Mens folk strømmer til strandene, og bassen pumper på Ibizas diskoteker, frister lillesøsteren Formentera en roligere tilværelse. Her venter lyserøde saltlaguner, kridhvide sandstrande og et turkisblåt hav, der er Caribien værdig.

Brian Schæfer Dreyer, rejser@jfm.dk

Vi leder efter et hul i jorden, bogstaveligt talt, som vi fik anbefalet af receptionisten på vores hotel.

Nu er vi kørt til Formenteras sydvestligste punkt, Cap de Barbaria, hvor et fyrtårn troner for enden af den smalle, asfalterede vej. Et hul i jorden lyder ikke umiddelbart som en attraktion, men snart finder vi det og tager forsigtigt de få trin ned ad stigen, der leder os under jorden.

Hernede venter en grottehule, hvor vi søger mod lyset i den modsatte ende og belønnes med en panoramaudsigt over havet. Ganske vist besøger vi Formentera inden højsæsonen. Men de få øvrige turister her i grotten vidner om, at der er mere ro og plads her end på naboerne Mallorca og Ibiza.

På størrelse med Æro

Det var via sidstnævnte og en sejltur på blot 35 minutter, at vi ankom til Formentera denne eftermiddag. La isla tranquila, kaldes Formentera på spansk – den rolige ø. Og de kommende dage skal vi opleve hvorfor.

Næste morgen møder vi Lorena Cardona. Hun er opvokset her på øen og vendte, efter en periode på Ibiza, tilbage til Formentera. Nu arbejder hun som guide og yogainstruktør, og hun tager os med ud til endnu et fyrtårn på øens østligste punkt. Fyrtårnet herude stod færdigt i 1861 og er øens ældste.

Det husede tidligere to familier, og bag dets mørkegrønne døre og træskodder bliver vi klogere på tårnets historie, det lokale dyreliv og øens fiskeritraditioner. Og til lyden af bølger og enkelte mågeskrig kan vi endnu en gang nyde udsigten over Middelhavet.

Afstandene er korte på Formentera, som er en smule mindre end Æro. Og blot få minutters kørsel fra fyret beundrer vi La Mola-området gamle vindmølle, der med sit stråtag og delikate vinger ser skrøbelig ud. Men møllen har stået her siden 1778 og er blevet brugt til at male mel.

Lorena guider os også gennem Formenteras hovedby, Sant Francesc Xavier, der huser lidt over 3000 indbyggere. Et knudepunkt for øens handelsliv, hvor et fint udvalg af forretninger frister med alt fra keramik til

kulørt badetøj i skyggen af pangfarvede bougainvillea.

Vi ruller videre til den lille kystby Es Caló, hvor rustikke bådhus står i kontrast til bugtens turkisblå vand. Et syn, vi nyder til vores skaldyrspaella på restauranten Can Rafalet.

En tur i vinmarken

Der findes blot to deciderede vingårde på Formentera, og vi besøger den største af dem, Bodega Terramoll, i La Mola-området. Dette er den højeste del af øen, og her er forholdene for vindyrkning gode. Der er ellers svære betingelser for floraen herude grundet den kalk- og saltholdige jord og de begrænsede mængder regnvand. Derfor ser man ingen græs på Formentera, hvorimod figen- og oliventræer trives fint.

Det samme gælder vinplanterne, som vi i selskab med vores guide, Natalia, ser nærmere på. Hun fortæller, at vingården har været under de nuværende ejere siden 2000, og tre år senere kunne de tappe deres første vin.

Nu dyrker de otte forskellige druetyper, heriblandt merlot og cabernet, men også monastrell, som dyrkes i Spanien og nogle få

andre lande. Resultatet er tre forskellige rød-vine, to hvide, én rosé og én vermouth. De betegnes alle som naturvine, for hos Terramoll gør de ikke brug af nogen form for sprøjtemidler.

De benytter også udelukkende regnvand på deres 13 hektar store areal, hvilket begrænser produktionen. Den efterfølgende vinsmagning giver derfor mulighed for at prøve vine, som vi ikke lige støder på i Danmark.

Cykeltur til saltlaguner

Naturen opleves bedst med vandrestøvler på eller fra en cykel. Så næste morgen hopper vi i sadlen i selskab med Bartolo Torres fra Formentera Ebikes Tours.

Argentinske Natalia fortæller om vinplanterne og druetyperne, der dyrkes på vingården Terramoll. Her kan man tage på en guidet tur med efterfølgende vinsmagning. Foto: Brian Schæfer Dreyer

Det fineste eksempel på Formenteras gamle møller findes nær byen El Pilar de la Mola. Den stammer fra 1778 og den blev førhen brugt til at male mel. Foto: Brian Schæfer Dreyer

Formentereas hovedby hedder Sant Francesc Xavier. Her findes et godt udvalg af specialforretninger, restauranter og fortovscaféer. Foto: Brian Schæfer Dreyer

Han er født og opvokset på øen, og vi får fornøjelsen af hans e-mountainbikes, som gør, at vi uden at være i Vingegaard-form kan komme godt rundt i landskabet. Efter få minutters pedaltramp fra vores hotel i Es Pujols kan vi nyde synet af de lyserøde saltlaguner omkring havnebyen La Savina.

Den lyserøde farve skyldes mikroorganismer som alger, og saltlagunerne er i dag en del af øens Unesco-beskyttede naturområde Ses Salines. Den traditionelle produktion af salt ophørte i begyndelsen af 1980'erne, men i dag udvindes såkaldt flydende salt, som benyttes i fødevarerindustrien. Den kan dog også findes på eksempelvis spray i øens gourmetforretninger.

Vi hjuler videre ad stenede grusveje og gør holdt ved et af øens fire historiske forsvarstårne. Idéen i det 18. århundrede var, at man kunne tænde ild i toppen af tårnene og signalere, hvis fjender nærmede sig. Bartolo bemærker dog, at de var lidt sent på den.

For øen var allerede adskillige gange blevet angrebet af fjender.

Stemningen er mere flowerpower end fjendtlig, da vi senere på eftermiddagen besøger hippiemarkedet i El Pilar. Formenteras forbindelse til hippiekulturen stammer fra 60'erne og 70'erne, da frie og kreative sjæle søgte til denne oversete plet i Middelhavet.

Søgræs og sandstrande

Selv i dag fornemmes kulturen flere steder, især på onsdage og søndage i La Mola, når kunstnere og kunsthåndværkere frister med

alt fra malerier til smykker og løstsiddende tøj.

Det er i badetøj, at vi næste dag trækker de skriggrønne havkajakker hen over sandet og ud i vandkanten. Vi er kørt til øens nordlige spids og stranden Ses Illetes, hvor Whitesand Surfs hytte af et hovedkvarter ligger et friskekast fra vandet.

Firmaet udlejer alt fra kajakker til surfudstyr og drives af imødekommende Daisee Aguilera. Hun er halvt brite og halvt spانىer, og som marinbiolog har hun brugt et hav af timer på vandet i fjerne hjørner af verden – og ikke mindst her ved Formentera.

Som tidligere politisk engageret på øen har hun presset på for en grøn tankegang med naturbeskyttelse i fokus. Og mens vi ror over det lave vand, fortæller Daisee os om vigtigheden af søgræsset, der gror i havbunden under os.

Store enge af posidonia-søgræs, der stabiliserer havbunden og det lokale økosystem og som er årsagen til det krystallklare vand. Et økosystem, der trues, når folk i dyre lystyachter sejler hertil fra Ibiza og kaster anker i havbunden.

Derfor var det altafgørende, da søgræsset omkring Formentera kom under Unescos beskyttelse i 1999. Vores kajakker gør heldigvis ingen skade, og vi går i land på den ubeboede ø S'Espalmador lige nord for Formentera. Det ser ud, som om vi har roet til Caribien, men dette er et sandt middelhavsparadis. Så længe vi passer på det.